

Risker med att investera i komplexa produkter

Huvudbudskap

- *Avstå från investeringen om du inte förstår de viktigaste egenskaperna hos den produkt som erbjuds, eller de risker den innebär. Överväg i stället att söka professionell rådgivning om vilka investeringar som är lämpliga för dig.*
- *Var medveten om att produktnamnet inte alltid säger något om produktens egenskaper. Se upp med löften som "hög", "garanterad", "säkrad" eller "absolut" vinst. Sådana löften är ofta vara missvisande.*
- *Var försiktig om du behöver få tillgång till dina pengar innan produkten kommer att utbetalas.*
- *Se till att du förstår hur stor den totala kostnaden är innan du investerar. Kostnaden för investeringen påverkar den vinst du kan tänkas få. Det kan också finnas liknande, mindre komplexa produkter – med lägre kostnader.*

Varför utfärdar vid denna varning?

Under den här perioden med historiskt låga räntor har investeringsföretagen bemött jakten efter investeringsvinster genom att erbjuda komplexa investeringsprodukter. Vissa av dessa produkter är utformade för att ge icke-professionella investerare tillgång till olika typer av tillgångar (aktier, obligationer, råvaror) och investeringsstrategier som tidigare endast var tillgängliga för professionella investerare.

Komplexa produkter marknadsförs ofta aggressivt. Reklamen använder ofta lockande slogans som "absolut vinst", "garanterad" och "säkrad tillväxt" eller gör reklam för vinster som är betydligt högre än den avkastning som bankerna erbjuder på ett sparkonto. Dessa löften kan ofta vara missvisande

eller innebär något annat än vad du kanske har uppfattat.

Investerare förstår ofta inte hur dessa komplexa produkter fungerar. De åtföljande riskerna, kostnaderna och den förväntade vinsten är i många fall inte uppenbar eller enkel att förstå.

Vissa komplexa produkter kräver en hög kunskapsnivå för att utvärdera och bedöma riskerna. De kräver också aktiv förvaltning och övervakning över tid. Aktiv förvaltning och övervakning tar ofta för mycket tid, och det är opraktiskt och svårt för icke-professionella investerare. Du bör ha dessa svårigheter i åtanke när du överväger att investera i komplexa produkter.

Organisationer som klassificeras som professionella investerare bör överväga om de har lämplig utrustning och expertkunskaper för att klara den nivå på aktiv förvaltning och övervakning som krävs.

Vilka ”komplexa produkter” är det vi talar om?

Komplexitet är en relativ term. Många inslag kan göra en produkt svår att förstå. En produkt kan anses komplex om den

- är ett derivat eller innefattar ett derivat (ett derivat är ett finansiellt instrument där värdet baseras på värdet hos ett annat finansiellt instrument, eller en annan underliggande finansiell tillgång eller ett index, exempelvis utländsk valuta eller räntor – de ingår ofta i en finansiell produkt för att åstadkomma eller förbättra en viss investeringsstrategi, men också för att säkra, eller uppväga, vissa risker),
- har underliggande tillgångar eller index som är svåra att värdera eller vars kurser eller värden inte är allmänt tillgängliga,
- har en bestämd investeringsperiod med exempelvis avgifter vid uppsägning i förtid vilket inte förklaras tydligt,
- använder komplicerade variabler eller komplexa matematiska formler för att fastställa din vinst från investeringen,

- innefattar garantier eller kapitalskydd som är villkorade eller partiella, eller som kan försvinna om vissa händelser inträffar.

Följande specifika produkter är exempel på produkter som bör betraktas som komplexa: värdepapper med säkerhet i tillgångar, typer av obligationer som konvertibler eller efterställda värdepapper, certifikat, CFD-kontrakt, kreditlänkade obligationer, strukturerade produkter och garantier.

Vilka är de huvudsakliga riskerna och nackdelarna med att investera i komplexa produkter?

Även om komplexa produkter kan ge dig fördelar finns det vissa risker och potentiella nackdelar förbundna med att investera i dem. Dessa risker och nackdelar kanske inte är uppenbara eller lätta att förstå. Du måste vara fullt medveten om dessa risker och vara säker på att du förstår en produkts viktigaste egenskaper tillräckligt för att fatta informerade investeringsbeslut.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att du inte enkelt kan sälja produkten om du behöver göra det innan den löper ut. Om din produkt inte är likvid, vilket ofta är fallet för komplexa produkter, är det mycket troligt att du måste sälja produkten till ett betydligt lägre pris än inköpspriset (och förlora pengar) eller att du inte kan sälja den alls.

Hävstångsrisk

”Hävstång” är ett begrepp som används för att beskriva sätt eller strategier för att öka potentiella vinster och förluster, exempelvis genom att låna pengar eller använda produkter som derivat. Du kan erbjudas att investera med hävstång för att eventuellt nå högre vinster, men du måste komma ihåg att det också kan innebära större förluster.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är den dagliga risken för förlust som uppstår på grund av förändrade marknadspriser. Komplexa produkter kan exponera dig för flera marknadsrisker eftersom de ofta är utformade för att investera i separata underliggande marknader (exempelvis aktier, räntor, växelkurser, råvaror).

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att produktens utställare eller ett företag som denna handlar med inte fullgör sina skyldigheter och inte kan uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter att återbetala din investering.

Vissa instrument värderas av kreditvärderingsföretag. Om du överväger att investera i ett värderat instrument bör du försäkra dig om att du förstår vad värderingen innebär. Ett lågt värde innebär att risken är högre att utställaren inte kan fullgöra sina skyldigheter och att du inte får tillbaka de pengar du har investerat. Ett högre värde indikerar att risken för att utfärdaren inte kan fullgöra sina skyldigheter är mycket lägre, men det innebär inte nödvändigtvis att investeringen ger den vinst du räknar med. Du bör också vara medveten om att en utställares värdering kan förändras under en produkts livstid.

Kostnad för komplexa produkter

Komplexa strukturer inom en produkt kan innebära att produkten har en högre kostnad eftersom du betalar för produktens underliggande egenskaper. Avgifter och provisioner är vanligtvis inbyggda i produktens struktur och är därför inte lätta att upptäcka.

Ytterligare information

Kontrollera alltid om det företag du har kontakt med har tillstånd att bedriva investeringsverksamhet i ditt land. Det kan du se på den nationella tillsynsmyndighetens webbplats i det land företaget är beläget. Om ett företag inte är godkänt eller auktoriserat uppfyller det sannolikt inte reglerna för skydd av investerare och du kanske inte får tillgång till klagomålsförfaranden eller system för ersättning.

En förteckning över alla nationella tillsynsmyndigheter och deras webbplatser finns på vår webbplats <http://www.esma.europa.eu>.